

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν τοῦ κυρίου

ΒΑΤΤΕΛΟΥ

Περὶ

Δικαίου Τῶν Ἐθνῶν

Μεταφρασθέντα εἰς τὴν καθωμιλουμένην Ἀπλοελληνικὴν

Διάλεκτον

Ἰπὸ Σ: Σ:

ΝΑΪΠΛΙΟΝ.

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως.

1825.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ἙΛΛΗΝΑΣ.

Δὲν ἤθελα βέβαια συγκατανεύσει εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς παρούσης μεταφράσεως, ἂν αἱ περιστάσεις τοῦ Γένους μας, καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς δημοσιεύσεως τῶν εἰς ταῦτα ἐμπεριεχομένων γνώσεων, δὲν μ' ἐνεθάρρυναν κατὰ τοῦτο. Γνωρίζω πόσον εἶναι ἐλλειπὲς καὶ κατὰ τὸ φρασικὸν καὶ κατὰ τὰς κυριολεξίας, ἀλλ' ἐλπίζω, ὅτι οἱ φιλόγαθοι ἀναγνώσται θέλουσι μὲ ἀνυγχώρησει, ἀφ' οὗ μάθωσιν, ὅτι εἶναι ἔργον εἴκοσι μόνον ἡμερῶν, καὶ ὅτι ἐκτὸς τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ὅλων τῶν βοηθητικῶν βιβλίων, ἐβιάσθη, διὰ τινὰς περιστάσεις, ὅχι μόνον ν' ἀφήσω αὐτὸ τὸ ἔργον ἡμιτελὲς, χωρὶς νὰ τῷ δώσω τὴν, ὅσον ἐπεθύμουν, ἔκτασιν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν ἐπεξεργασθῶ τὴν οὕτως ἔχουσαν

μετάφρασίν μου, μάλιστα δὲ τὰς διαφό-
ρους ὑποσημειώσεις, ὅσας ἐνόμισα ἀ-
ναγκαῖον γὰρ παρενείρω εἰς διάφορα μέρη.
Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἀπολογίαν
τῶν ἐλλείψεών μου.

Κρίνω δὲ περιττὸν τὸ γὰρ συζητήσω
τὸν Συγγραφέα τοῦ βιβλίου τούτου, δι-
ότι οὐκ εἶναι, νομίζω, ἄνθρωπος ὁ καὶ
ἄκρω δακτύλῳ γευσάμενος τῆς Δικαιω-
ματικῆς, ὅστις ἢ οὐκ ἀνάγνωσε ἀμέ-
σως, ἢ οὐκ εἶδεν εἰς ἄλλα βιβλία ἀ-
ναφερόμενον τὸν περίφημον Βάττελον.

Μὲ ἦτον ἀπολύτως ἀδύνατον, διὰ
τοὺς παρεκτεθέντας λόγους, τὸ γὰρ ἐ-
πιχειρήσω τὴν μετάφρασιν τοῦ ὅλου
συγγραμματος ποικίλου ἔντος καὶ διε-
ξοδικωτάτου· ἤρκεσθην ὁμῶς γὰρ πε-
ριορισθῶ εἰς τινὰ κεφάλαια ἔχοντα ἄ-
μεσον σχέσιν μὲ τὰς παρούσας ἀνάγκ-
μας, καὶ μὲ τὰ ἐνεσῶτα πράγ-
ματα τῆς Πατρίδος μας, ἐναποταμι-
εύων εἰς ἄλλον καιρὸν προσφορώτερον τὴν

ἐπιθυμίαν μου τοῦ ν' ἀκολουθήσω τα-
κτικώτερον τὴν μετάφρασιν

Δέξασθε λοιπὸν εὐμενῶς, φίλοι ἑ-
μογενεῖς, τὴν παροῦσαν, ὡς ἀπαρχὴν
τῶν ἐπομένων ἐνασχολήσεών μου, καὶ
ἔρρωσθε.

Ἐν Ναυπλίῳ,
τῇ 6 Ἀπριλίου 1825.

Ὁ Πατριώτης

Σ: Σ:

ΠΕΡΙ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ.

Περὶ Ουδέτερων Ἐθνῶν

Ουδέτερα ἔθνη ἐν καιρῷ πολέμου τινὸς, εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δὲν λαμβάνουσι κανὲν μέρος, ἀλλὰ μένοντα φίλα καὶ ἀδιάφορα μεταξὺ τῶν μαχομένων, δὲν βοηθοῦσι τὰ ὄπλα τοῦ ἐνὸς πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου. Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη τὰ χρέη καὶ τὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια πηγάζουν ἐκ τῆς Ουδέτερότητος.

Τρόπος, τὸν ὁποῖον χρεωθεῖ νὰ μετέρχεται τὸ Ουδέτερον ἔθνος.

Διὰ νὰ πραγματευθῆ τις ἀκριβῶς περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου, ἀνάγκη πᾶσα νὰ κάμνη καλὴν διάκρισιν μεταξὺ τῶν πραγμάτων τῶν συγχωρημένων εἰς ἔθνος πρὸς ἄλλο ἢ ἐλεύθερον ἀπὸ προλαβοῦσαν ὅποιανδήποτε ὑποχρέωσιν, καὶ ἐκεῖνων, τὰ ὅποια δύναται ἀπλῶς νὰ πράξῃ, ἂν θέλῃ νὰ θεωρῆται ὡς πάντῃ Ουδέτερον εἰς τὸν ὑφιστάμενον πόλεμον.

Ὅταν τι ἔθνος θέλη ἀσφαλῶς νὰ μένη εἰς ταύτην τῆς Οὐδετερότητος τὴν κατάστασιν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ δεικνύη εἰς κάθε πρᾶγμα μεγάλην ἀδιαφορίαν καὶ ἀπροσωποληψίαν μεταξὺ τῶν διαφορομένων μερῶν· ἐπειδὴ, ἂν βοηθῆ τὸν ἓνα πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου, γάνει πλέον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσκλαυθῆ, ἂν ὁ ζημιούμενος, φέρῃ μὲ ἐχθροπάθειαν κατ' αὐτοῦ ὡς συμφοροῦντος καὶ βοηθοῦντος τὸν ἐχθρόν του. Τοιοῦτος τρόπος Οὐδετερότητος, εἶναι Οὐδετερότης δολία, τῆς ὁποίας φυσικῶ τῷ λόγῳ, κανεὶς δὲν ἀνέχεται νὰ γείνη παίγνιον. Ἐὰν ὅμως πολλάκις ὁ βλαπτόμενος παραβλέπη, τοῦτο βέβαια προέρχεται, διότι ἴσως δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκδικηθῆ παρρησία, καὶ διὰ τοῦτο προσποιεῖται ὅτι ἀγνοεῖ τὰ γενόμενα, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴν ἐπισπάσῃ νέους ἐχθροὺς κατὰ τῆς κεφαλῆς του. Πλὴν ἡμεῖς ἐδῶ δὲν ἐξετάζομεν τί ὑπαγορεύει ἡ φρόνησις εἰς τὸν ἀσθενῆ νὰ πράξῃ εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶναι πρέπον νὰ φυλάττεται ἀπὸ τὰ Οὐδέτερα ἔθνη. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν εἰς τί συνίσταται ἡ Οὐδετερότης, τὴν ὁποίαν χρεωστεῖ νὰ φυλάττη ὁ ἀληθῶς Οὐδέτερος.

Ἡ Οὐδετερότης θεωρεῖται μόνον ἐπὶ πολέμου, καὶ περιλαμβάνει δύο τινὰς κεφαλαιώδεις ἐντολάς, δηλαδή,

Α. Νὰ μὴ χορηγῆ εἰς οὐδένα βοήθειαν, ὅταν δὲν ᾔηται προὔπηγμένως ὑπόχρεως κατὰ τοῦτο (*) καὶ νὰ

(*) Διότι πολλάκις τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξύτων κάμνουσι συνθήκας τὸ νὰ βοηθήσῃ τὸ ἓν τὸ ἄλλο ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ μὲ μίαν πεσότητα στρατευμάτων, ἢ χρημάτων, ἢ πολεμικῶν καὶ ἄλλων ὀμβίων· τότε τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον δίδει τὴν ἐν καιρῷ εἰρήνης συνωνύθειαν ταύτην βοήθειαν, δὲν λογίζεται ἐχθρὸς τοῦ ἄλλου, διότι

μὴν προμηθεύῃ ἀναφανδὸν καὶ ἐλευθέρως εἰς ἓν τῶν μα-
 χομένων μερῶν, στρατεύματα, ἢ ὄπλα, ἢ ἐφόδια, καὶ
 ἐν γένει, πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸν πόλε-
 μον. Εἶπον, νὰ μὴν δίδῃ εἰς ἓν τῶν μερῶν βοήθειαν,
 ἀλλὰ προσθέτω νὰ μὴν δίδῃ καὶ εἰς τὰ δύο, κἂν ἤ-
 θελεν εἶσθαι ἴση ἢ διδομένη βοήθεια· διότι παρεκτὸς
 τοῦ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καταγέλαστον τὸ νὰ βοηθῇ συγ-
 χρόνως καὶ τοὺς δύο ἐχθρούς, εἶναι προσέτι ἀδύνατον
 ἢ τοιαύτη βοήθεια νὰ κάμνῃ τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα καὶ
 εἰς τὰ δύο μέρη, καθότι τὰ αὐτὰ πράγματα, ὁ αὐτὸς
 ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων, ἢ αὐτὴ ποσότης τῶν ὄπλων,
 τῶν ἐφοδίων κ. τ. λ. προσφερόμενα εἰς διαφορετικὰς πε-
 ριστάσεις, δὲν ἀποτελοῦσι πλέον ἐπικουρίαν ἰσότημον.

Β. Εἰς πᾶν ὅ,τι δὲν ἀνάγεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸν
 ὑφιστάμενον πόλεμον, τὸ ἀληθῶς Οὐδέτερον καὶ ἀδιάφο-
 ρὸν ἔθνος δὲν δύναται, ἐπὶ λόγῳ τῆς διατρεχούσης δια-
 φαρᾶς, νὰ στερήσῃ τὸ ἓν, ἐκρίνου τοῦ πράγματος, τὸ
 ὁποῖον δίδει εἰς τὸ ἄλλο μέρος. Ὁ τοιοῦτος τρόπος
 δὲν τοῦ ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν, καθ' ὅλας τὰς Διπλω-
 ματικὰς ἀναφορὰς του, τοὺς φιλικούς δεσμούς του, καὶ
 τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις του, νὰ πράξῃ τὰ χρειώδη ὑπὲρ
 τοῦ συμφέροντος τῆς Ἐπικρατείας του. Ὄταν λοιπὸν
 μόνος ὁ λόγος οὗτος, τῆς ὠφελείας, δηλαδὴ, τοῦ ὑ-
 πηκόου του, τὸ ὑποχρεόνῃ νὰ δώσῃ μίαν τινὰ προτί-

ἐκπληρᾷ τὴν συνθήκην, ἥτις εἶχε γείνει πρὶν εἶτι ὑπάρξῃ ὁ ἐνεστὼς
 πόλεμος, καὶ ἐπιμένωσ ὄχι μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ βλάψῃ ῥητῶς τὸν
 δεῖνα ἢ τὴν δεῖνα, ἀλλ' ἀπροσδιορίστως ὅθεν ἂν πίση ὁ κληρὸς
 κατ' ἐμοῦ δὲν δύναται νὰ παραπνεθῶ ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ μὲ βλά-
 ψῃ, καὶ ἐπομένως ἢ Οὐδέτερότης τοῦ βοηθούντος ἔθνους δύναται νὰ
 φυλαχθῇ, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴν ἐκτανθῇ περισσότερον ἀπὸ τὴν συμ-
 φωνηθεῖσαν ὑπόσχεσιν.

μησιν εἰς ἓν τῶν μερῶν, εἰς ὅσα πράγματα δὲν ἔχουσιν ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸν πόλεμον, καθὼς προείπομεν, τότε τὸ τριούτον ἔθνος δὲν ἐκτελεῖ ἄλλο, εἰμὴ τὰ νόμιμα δικαιώματά του, καὶ εἰς τοιοῦτον τρόπον δὲν ἔχει γῶραν ἢ κατηγορία περὶ μεροληψίας. Ἄν δὲ ἀπ' ἐναντίας ἀρνῆται εἰς τὸ ἓν μέρος, ἐπὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἔχει πόλεμον μὲ τὸ ἄλλο, καὶ ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀδικήσῃ τὸ δεύτερον, τότε ἡ τριαύτη Οὐδετερότης δὲν εἶναι πλέον ἀκριβὴς καὶ κυρία Οὐδετερότης.

Ὁ κατὰ προηγηθεῖσαν Συνθήκην σύμμαχος ἑνὸς τῶν διαφορομένων μερῶν, δύναται νὰ χορηγήσῃ τὴν προσδιορισθεῖσαν βοήθειαν καὶ νὰ μένη πάντῃ Οὐδέτερος.

Εἶπον ἄνωτέρῳ, ὅτι ἡ Οὐδετέρα Ἐπικράτεια δὲν πρέπει νὰ δίδῃ βοήθειαν μήτε εἰς τὸ ἓν μήτε εἰς τὸ ἄλλο μέρος, ὅπότεν δὲν εἶναι ὑπόχρεως. Ὁ περιορισμὸς οὗτος εἶναι ἀναγκαιότατος, διότι ὁ ἡγεμὼν ἐκεῖνος, ὅστις δίδει μετρίαν τινὰ βοήθειαν, τὴν ὁποίαν χρεωθεῖ ἐκ συνθήκης τινὸς γενομένης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς τῶν μαχομένων λαῶν, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διατρέχοντος πολέμου, ὁ τοιοῦτος δὲν δύναται νὰ

θεωρηθῆ καὶ ὡς κοινωνὸς τοῦ πολέμου, ὅθεν δύναται καὶ τὴν ὑπόσχεσίν του νὰ εκπληρώσῃ, καὶ νὰ φυλάξῃ κατὰ τὰ λοιπὰ ἐντελῆ Οὐδετερότητα, καθὼς πολλὰ εἶναι περὶ τούτου παραδείγματα εἰς τὴν Εὐρώπην.

Περὶ Διπλώματος τοῦ φυλάττειν Οὐδετερότητα.

Ὄταν μεταξὺ δύο ἔθνων ἐγείρεται πόλεμος, ὅλα τὰ λοιπὰ, τὰ ὅποια δὲν ἔχουσι κανένα προηγούμενον δεσμὸν, εἶναι ἐλεύθερα νὰ φυλάξωσιν Οὐδετερότητα. Ἐὰν δὲ θελήσῃ κανὲν ἐκ τῶν πολεμούντων μερῶν, νὰ τὰ βιάσῃ διὰ νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ ὑπεναντίου, τὸ τοιοῦτον κίνημα θεωρεῖται ὡς μία περιφρόνησις προφανῆς, διότι τὰ ἔθνη ταῦτα ὡς ἀνεξάρτητα, εἶναι ἐλεύθερα νὰ πράξωσιν ἀπαραιτίως τὸ δοκοῦν εἰς περιστάσιν τόσοι οὐαιώδη, ὥστε πάλιν μόνα, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀπορρασίωσιν αὐτοπροαιρέτως, ἂν πρέπη νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὰς διαφορὰς, διὰ τινὰ λόγον ἀποβλέποντα εἰς δύο τὰ ἐφεξῆς,

Α. Εἰς τὸ δίκαιον τῆς ὑποθέσεως· διότι ἂν τὸ δίκαιον τοῦτο εἶναι γνωστὸν, δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ κλίωσιν πρὸς τὸ ἀδικοῦν μέρος, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας εἶναι καὶ τιμιον καὶ θεάρεστον νὰ βοηθήσωσιν, ἂν δύνανται, τὸν ἀδικούμενον. Ἄν δὲ τὸ δίκαιον εἶναι ἀκόμη ἀδύνατον καὶ ἀμφιβαλλόμενον, τότε τὰ ἔθνη ταῦτα δύνανται ν' ἀ-

ναβάλλωσι τὴν κρίσιν των, χωρὶς νὰ εἰσχωρήσωσι διῶλου εἰς ξένας ὑποθέσεις.

Β. Ὄταν βλέπωσι προφανῶς εἰς ποῖον μέρος εἶναι τὸ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ σκεφθῶσιν ἂν ᾖναι ὠφέλιμον εἰς τὴν Ἐπικρατείαν των νὰ περιπλεχθῶσιν εἰς τὸν ὑφιστάμενον πόλεμον.

Περὶ Συμφωνίας Οὐδετερότητος.

Τὸ ἤδη πολεμοῦν, ἢ ἐτοιμαζόμενον εἰς πόλεμον ἔθνους, πολλάκις προτείνει συνθήκας Οὐδετερότητος εἰς ὅσους ὑποπτεύεται λαοὺς, καὶ τοῦτο, διότι εἶναι φρονήσεως ἴδιον τὸ νὰ λάβῃ ἐγκαίρως τὰ ἀνάλογα μέτρα, πρὸς ἀποφυγὴν αἰφνηδίου τινὸς ῥήξεως νέου γειτωνικοῦ πολέμου, μέσα εἰς τὸν βρασμὸν ἄλλου τινὸς προηγηθέντος καὶ ἤδη ὑφισταμένου. Εἰς ὅσας λοιπὸν περιστάσεις εἶναι ἐπιτετραμμένον τὸ νὰ μείνῃ τις Οὐδέτερος, εἶναι ἐπίσης συγχωρημένον καὶ τὸ νὰ ὑποσχεθῇ διὰ συμφωνίας τινὸς προσδιορισμένης τὴν διατήρησιν τῆς τοιαύτης Οὐδετερότητος. Πολλάκις τὸ τοιοῦτον συγχωρεῖται καὶ ἔκ τινος ἀνάγκης ὅθεν, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἱερώτατον χρέος παντὸς ἔθνους, τὸ νὰ βοηθῇ τὸν ἀδύον, ὅταν ἀδικηται, πλὴν, ἐάν τις ἀδικὸς καὶ πλεονέκτης κατακτητῆς, ἔτοιμος ν' ἀρπάσῃ τοῦ ἄλλου τὸ δίκαιον, μὲ προφείνη τὴν Οὐδετερότητα, καθ' ὃν καιρὸν ἰδύναται νὰ

με ἐξολοθρεύσῃ κ' ἐγὲ τὰν ἴδιον, τί ἄλλο δύναμαι νὰ
 πράξω συμπεριώτερον, εἰμὴ τὸ νὰ τὴν δεγθῶ; Τούτου
 οὕτως ὑποτεθέντος, ἐγὼ πλέον δὲν ὑπέικω εἰς ἄλλο,
 εἰμὴ εἰς τὴν ἀκαταμάχητον ἀνάγκην, καὶ ἐπομένως
 ἡ ἀδυναμία μου μ' ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὸ πρὸς τὸν πάσχοντα
 φυσικόν, καὶ ἄλλως ἀπαραίτητον γρέος μου. Ὁ αὐτὸς
 λόγος τῆς ἀδυναμίας με ἀπαλλάττει ὅχι μόνον ἀπὸ
 ἄλλα ἀπροσδιόριστα χρέη, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πᾶν εἶδος
 συμμαχικοῦ χρέους. Ὁ ἐχθρὸς, ἐξ ὑποθέσεως, τοῦ συμ-
 μάχου μου με ἀπειλεῖ με δυνάμεις ἀσυγκραίτως μεγα-
 λητέρας, ἐν ᾧ ἡ τύχη μου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἐξουσί-
 αν του· αὐτὸς ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, νὰ μὴν δώσω κάμ-
 μίαν βοήθειαν κατ' αὐτοῦ: ἡ ἀνάγκη καὶ τὸ γρέος τῆς
 προσωπικῆς μου ἀσφαλείας καὶ συντηρήσεως με ἐλευθε-
 ρώνει ἀπὸ πάντα ἄλλον δεσμόν. Τοιουτοτρόπως καὶ
 Λουδοβίκος ὁ ΙΔ. ἐβίασε τὸν Βίκτορα Ἀμαδαῖον Δοῦ-
 κα τῆς Σαβοΐας νὰ παραιτήσῃ τῶν συμμάχων τὸ μέρος.
 Ἀλλὰ διὰ νὰ πράξῃ τις τὸ τοιοῦτον, πρέπει καὶ ἡ
 ἀνάγκη νὰ ᾔηται εἰς ἄκρον κατεπείγουσα. Μόνοι οἱ
 ἄνανδροι καὶ ἄπιστοι ἄνθρωποι διὰ τὴν παραμικρὰν ὑ-
 ποψίαν καταπατοῦσι τὰς ὑποσχέσεις των καὶ προδίδουσι
 τὰ χρέη των. Εἰς τὸν πόλεμον τὸν μετὰ τὸν θάνατον
 τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου τοῦ ΣΤ., ὁ Βασιλεὺς τῆς
 Πολωνίας καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Σαρδινίας ἐστάθησαν στα-
 θεροὶ ἐναντίον τῶν δυστυχημάτων, καὶ δὲν ἠθέλησαν
 νὰ ἔμβωσιν εἰς πραγματείας χωρὶς τῶν συμμάχων των.

Ἔτερος λόγος, τῶν περὶ Οὐδετερότητος Συμφωνιῶν.

Καὶ ἄλλος λόγος κάμνει τὰς περὶ Οὐδετερότητος συμφωνίας, ὄχι μόνον ὠφελίμους, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαίας. Τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ὃ, που θέλει νὰ στερεώσῃ τὴν ἡσυχίαν του ὁπότεν ὁ πόλεμος ἐξάπτεται εἰς τὰ γειτνιαζόντα μέρη, δὲν δύναται ἄλλως πως νὰ ἐπιτύχῃ κάλλιον τοῦ τριούτου σκοποῦ του, εἰμὴ συνδέσῃ μετὰ τῶν διαφερομένων μερῶν συμφωνίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐξηγεῖ ῥητῶς πᾶν ὅ,τι δύναται καθεὶς ἢ νὰ πράξῃ ἢ ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἄλλου, δυνάμει τῆς συμφωνηθείσης Οὐδετερότητος. Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ μόνος πρότερος διὰ νὰ μείνῃ ἡσυχον τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, καὶ νὰ προλάβῃ πᾶσαν δυσκολίαν καὶ πᾶσαν φιλονεικίαν.

Βάσεις τῶν περὶ Οὐδετερότητος Κανόνων.

Εὰν τοιαῦται συμφωνίαι δὲν ὑφίστανται, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γεννηθῶσι πολλάκις φιλονεικίαι περὶ τῶν ὅσα συγχωρεῖ ἢ ἐμποδίζει ἡ Οὐδετερότης. Ἡ ὑπόθεσις αὐ-

τη είναι επιδεκτικὴ πολλῶν καὶ ἀπειρῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας οἱ συγγραφεῖς μας διεφιλονείκησαν, καὶ αἱ ὁποῖαι προτάσεις ἀπειράκις ἐρρίψαν τὰ ἔθνη εἰς πολλὰς καὶ ἐπικινδύνους ἐριδας. Ἀλλ' ὅμως τὸ δίκαιον τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀνθρώπων (le droit de Nature et des Gens) ἔχει καὶ αὐτὸ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχάς του, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ δώσῃ κανόνας ἀκρίβεις εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς. Πάρεκτός τούτου, εἶναι καὶ τινὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐπεκράτησαν, κατὰ συνήθειαν, μεταξὺ τῶν ἐυγενισμένων λαῶν, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἀνάγκη νὰ συνεξομοιωθῇ πᾶς ὅστις θέλει νὰ μὴ κατηγορηθῇ ὡς ταραχοποιὸς καὶ πρόξενος πολέμων (*). Οἱ κανόνες τοῦ φυσικοῦ δικαιώματος τῶν ἔθνῶν πηγάζουσιν ἀπὸ τὴν ὀρθὴν συνκρησγὴν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολέμου, μὲ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν σωτηρίαν, τὸ ὄφελος, τὸ ἐμπόριον καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ δικαιώματα τῶν Οὐδετέρων ἔθνῶν. Εἰς ταύτας τὰς ἀρχὰς θέλομεν καὶ ἡμεῖς ἐποικοδομήσει τοὺς ἐφεξῆς κανόνας.

(*) Ἴδου ἓν παράδειγμα. Οἱ Ὀλλανδοὶ εἶχον νομίσει ὀρθόν, ὅτι τὸ πλεῖον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐμῆ εἰς λιμένα Ὀυδέτερον φέρον ἐχθρῶς αἰχμαλώτους, τοὺς ὁποίους εἶχε πιάσει εἰς τὴν θάλασσαν, πρέπει ἀμέσως νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, ἀφ' οὗ ἐμῆ εἰς τὸν λιμένα, διότι εἰ αἰχμαλωτὴ οὗτοι δὲν ἦσαν πλέον εἰς τόπον ἐχθρῶν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν δυνάμεως Οὐδετέρας ὡς πρὸς τὰ δύο μέρη τὰ μαχόμενα. Τοῦτον τὸν κανόνα εἶχον ἀκλεθυῆσαι καὶ οἱ Ἄγγλοι εἰσπύον πόλεμον τὸν μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ τῶν ἠνωμένων Ἐπαρχιῶν τῆς Ὀλλανδίας.

Μὲ ποῖον τρόπον δύναται ἔθνος οὐδέτερον νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἓν τῶν πολεμούντων μερῶν νὰ στρατολογήσῃ ἀπὸ τὴν Ἐπικρατείαν του, νὰ δανεισθῇ χρήματα, ἢ νὰ λάβῃ πᾶν ἄλλο εἶδος πραγμάτων χωρὶς νὰ παραβῇ τὴν Οὐδέτερότητα του.

Πρῶτον, πᾶν ὅ, τι πράττει ἔθνος οὐδέτερον τῇ δυνάμει μόνον τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῆς προσωπικῆς ὠφελείας του, χωρὶς μεροληψίαν, καὶ χωρὶς σκοπὸν ὑποκεκρυμμένον τοῦ νὰ βοηθήσῃ ἓν τῶν μαχομένων μερῶν πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου, ὅλα ταῦτα, λέγω, ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν Οὐδέτερότητα· ἐπειδὴ τότε μόνον εἶναι πειρακτικὰ καὶ τῆς Οὐδέτερότητος ἀνατρεπτικὰ, ὅταν, ὡς εἶπομεν, διὰ ὑποκεκρυμμένους σκοποὺς δὲν δύναται νὰ βοηθήσῃ ἓν τῶν δύο μερῶν, χωρὶς νὰ βλάβῃ καιρίως τὸ ἕτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναμφιβόλως δικαίωμα προφανές τοῦ νὰ ἀντιβῇ. Κατ' αὐτὸν τον λόγον, ὁ πολιορκῶν ἔχει δικαίωμα ἀναμφισβήτητον τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τοὺς λοιποὺς τὴν εἴσοδον τῆς πολιορκουμένης χώρας, ὡς θέλομεν εἰπεῖ περὶ τούτου εἰς ἄλλον τόπον. Ἐκτὸς τούτων τῶν περιστάσεων, πῶς εἶναι τρόπος αἱ φιλονεικίαι τῶν ἄλλων νὰ μ' ἐμποδίσουν

ἀπὸ τοῦ νὰ βάλω ἐλευθέρως εἰς πρᾶξιν τὰ δικαιώμα-
 τά μου, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν, τοὺς ὁποίους
 κρίνω ἐπωφελεῖς εἰς τὸ γένός μου. Οὕτω λοιπὸν φ: ε:
 ἐν ἔθνος διὰ νὰ γυμνάξῃ τὸ ὑπήκοόν του, συνειθίζει
 νὰ ἐπιτρέπῃ στρατολογίας ἀπὸ τὴν Ἐπικράτειάν του,
 πρὸς χρῆσιν τῆς δυνάμεως ἐκείνης, ἥτις θέλει νὰ με-
 ταχειρισθῇ τὰς δουλεύσεις των, ὁ ἐχθρὸς τῆς στρατο-
 λογούσας ταύτης δυνάμεως δὲν ἐμπορεῖ τελείως νὰ ἐκ-
 λάβῃ τὴν ἄδειαν ταύτην ὡς ἐχθροπάθειαν, παρεκτός
 ἐὰν τὰ μισθωτὰ ταῦτα στρατεύματα δίδωνται ἐπὶ λό-
 γω τοῦ νὰ ἐκπορθήσουν καὶ νὰ λεηλατήσουν τὴν γῶ-
 ραν του, ἢ καὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι μίαν διαφορὰν προ-
 φανῶς ἀδικον καὶ ἀξιομίσητον. Οὕτω λοιπὸν γενομένης
 τῆς στρατολογίας, ὅχι μόνον, ὡς εἵπομεν, ὁ ἐχθρὸς
 τοῦ στρατολογοῦντος μέρους δὲν δύναται νὰ ἐκλάβῃ τὸ
 τοιοῦτον ὡς ἐχθροπάθειαν, ἀλλ' οὔτε ἔχει δικαίωμα νὰ
 ἀπαιτῇ ἀπὸ τὸ μισθούμενον ἔθνος τὸ νὰ δώσῃ καὶ εἰς
 αὐτὸν τὴν ὁμοίαν βοήθειαν· διότι ὁ μισθούμενος λαὸς
 ἴσως ἔχει, διὰ νὰ ἀποβάλλῃ τὴν τρικύττην πρότασιν,
 λόγους ἰδιαιτέρους, ἰσχυροὺς μὲν θεωρηθέντας ὡς πρὸς
 ταύτην τὴν δύναμιν, ἀνισχύρους δὲ καὶ πάντῃ ἀδια-
 φόρους ὡς πρὸς ἐκείνην, καὶ τῶν ὁποίων τὸ βᾶρος
 μόνος ὁ λαὸς οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ κρίνῃ.
 Οἱ Ἕλθετοὶ, καθὼς εἶναι δῆλον τοῖς πᾶσιν, ἐπιτρέ-
 πουσιν εἰς τὸν ὅστις θέλῃ, στρατολογίας εἰς τοὺς τό-
 πους των, καὶ μ' ὅλον τούτο κάνεις μέχρι τοῦδε δὲν
 τοὺς ἐκήρυξε πόλεμον ἕνεκα τούτου. Πρέπει ὅμως νὰ
 ὁμολογῶμεν, ὅτι ἂν αἱ στρατολογίαι αὗται εἶναι
 τόσο σημαντικαὶ, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν τὴν πρώτην τοῦ
 ἐχθροῦ μου δύναμιν, ἐν ᾧ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας,
 μὲ στερυῶσι τῆς βοήθειας των, τότε κατὰ πάντα δι-

καιον λόγον, ἡδυνάμην νὰ θεωρήσω τὸν λαὸν τοῦτον τῶν Ἑλβετῶν ὡς συνεξακουόμενον ἐπίτηδες μετὰ τοῦ ἐχθροῦ μου πρὸς βλάβην ἰδικήν μου· ὥστε, τούτου ὑποτεθέντος, ἡ φροντίς τῆς ἰδίας μου ἀσφαλείας μὲ δίδει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ τὸν μεταχειρισθῶ ὡς ἐχθρόν μου.

Τὸν αὐτὸν λόγον δύναται τις νὰ δώσῃ καὶ περὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα συνειθίζει ἴσως κἀνέν ἔθνος νὰ δανείζη ἐπὶ λόγῳ τόκου. Δεδόσθω, ὅτι ἡ ἡγεμὼν τούτου τοῦ ἔθνους ἢ τὰ ὑπήκοόν του δανείζουσι χρήματα εἰς τὸν ἐχθρόν μου, ἐν ᾧ στεροῦσιν ἐμὲ τῆς τοιαύτης βοήθειας, ἴσως διότι δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς ἐμέ. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ δανείου δὲν εἶναι παράβασις τῆς Οὐδετερότητος, διότι αὐτοὶ τοκίζουσι τὰ χρήματά των ὅπου φρονοῦσιν ὅτι εἶναι ἀσφαλέστερα. Ἀλλ' ἐὰν ἡ προτίμησις αὕτη δὲν ἐπιστηρίζεται εἰς λόγους δικαίους, ἐγὼ δύναμαι νὰ τὴν ἀποδώσω εἰς κακὴν περὶ ἐμοῦ προαίρεσιν, ἢ εἰς καμμίαν περισσοτέραν κλίσιν, τὴν ὁποίαν ἔχουν πρὸς τὸν ἐχθρόν μου· καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ἐὰν εὐρῶν τὴν εὐκαιρίαν κηρύξω πόλεμον κατὰ τοῦ δανείζοντος ἔθνους, ὅχι μόνον θέλω καταδικασθῆ ἀπὸ τὰς ἀληθεῖς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου τῶν ἔθνῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν περὶ τούτου συνήθειαν, ἣτις κατ' εὐτυχίαν ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐφ' ὅσον τὸ ἔθνος τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι δανείζει τὰ χρήματά του μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὸν τόκον, ἐπὶ τοσοῦτον δύναται ἐλευθέρως νὰ ἐνεργῇ ὅ, τι νομίζει συμφερώτερόν του, χωρὶς ἐγὼ νὰ ἔχω διόλου δικαίωμα νὰ προσκλαυθῶ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἔθνος ταῦτο δανείζη, καὶ τὸ τοιοῦτον δάνειον βάλλῃ προφανῶς τὸν ἐχθρόν μου εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ μὲ καταπολεμήσῃ, τότε τὸ τοιοῦτον ἠθέλεν εἶσθαι ἀπόδειξις τοῦ ὅτι συνεργεῖ κατ' ἐμοῦ.

Ἐάν δὲ πάλιν ταῦτα τὰ στρατεύματα ἐδίδοντο εἰς τὸν ἐχθρόν μου, ἢ ἀπὸ τῆν ἰδίαν Διοίκησιν κατ' εὐθείαν, ἢ μὲ ἰδιάτης ἕξοδα, ἢ ἔάν τὰ χρήματα ἐδανείζοντο ἐπίστis κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆν Διοίκησιν, καὶ ἄνευ τόκου, τότε πλέον δὲν ἔμενεν ἀμφιβολία, ὅτι τοιοῦτος τρόπος βοηθείας δὲν συμβιβάζεται μὲ τῆν γνησίαν Οὐδετερότητα ἅς προχωρήσωμεν ἀκόμη περαιτέρω, σχεδὸν ὁμῶς ἐπιστηρίζομενοι ἐπάνω εἰς τὰς αὐτὰς ἀρχὰς καὶ βάσεις ἔάν ἔθνος ὁποιονδήποτε ἐμπορεύεται ὄπλα, ξυλικὴν πρὸς ναυπηγίαν, πλοῖα, ἐφόδια πολεμικὰ, καὶ ἄλλα ὅμοια, καὶ πωλῆ τοιαῦτα εἶδη εἰς τὸν ἐχθρόν μου, ἐγὼ δὲν ἔχω διόλου δικαίωμα νὰ προσκλαυθῶ, ἀρκεῖ μόνον νὰ πωλῆ καὶ πρὸς ἐμὲ εἰς τιμὴν δικαίαν καὶ μετρίαν· τότε εἶναι φανερόν ὅτι τὸ ἔθνος ἐκεῖνο μεταχειρίζεται τὸ συνειθισμένον του ἐμπόριον, χωρὶς σκοπὸν τοῦ νὰ μὲ βλάβῃ, ὥστε, καὶ ἂν τὸ ἐξακολουθῆ, ὡς ἂν νὰ μὴν εἶχα ἐγὼ ποτὲ πόλεμον πρὸς ἄλλον, δὲν μὲ δίδει καμμίαν αἰτίαν παραπόνων

Περὶ Ἐμπορίου τῶν Οὐδετέρων Δυνάμεων μὲ τὰ πολεμοῦντα μέρη

Μέχρι τούτου ὑπέθετε διὰ τῶν προειρημένων, ὅτι ὄχι μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐχθρός μου ὁ ἴδιος πηγανει ν' ἀγοράσῃ πράγματα εἰς Ἐπικράτειαν Οὐδετέραν· ἤδη δὲ ἅς

διεμήσατο περὶ τινος ἄλλης περιστάσεως, δηλαδή περὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν Οὐδετέρων Δυνάμεων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ μου· καὶ πρῶτον, εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι αἱ Οὐδέτεροι Δυνάμεις, ὡς μὴ λαμβάνουσαι καμμίαν μετοχὴν εἰς τὸν πόλεμόν μας, δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ ἐμπόριόν των διὰ νὰ ἀποφύγωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ προμηθεύωσιν εἰς τὸν ἐχθρόν μου τὰ μέσα τοῦ νὰ με πολεμή· ἐπειδὴ τότε μόνον διαλύουσι τὴν Οὐδετερότητα των, ἐν ἐπιτηδεύονται νὰ μὴ πωλήσωσιν πρὸς ἐμὲ κανέν ἐκ τῶν πρὸς ἐμὲ ἀναγκαίων, ἢ ἐλάμβανον τοιαῦτα μέτρα, ὥστε νὰ φέρωσι τὰ πάντα ἐν ἀφθονίᾳ πρὸς τὸν ἐχθρόν μου, μὲ σκοπὸν φανερόν τοῦ νὰ βνηθῶσιν μόνον ἐκεῖνον· ἂν δὲ ἐπ' ἐναντίας, ἀκολουθῶσιν ἀνεῦ παραμικρᾶς ἐξαιρέσεως τὸ ἐμπόριόν των, τότε αἱ Δυνάμεις αὗται δὲν παραβαίνουσι τὴν Οὐδετερότητα των, οὐδ' ἀντιπράττουσιν εἰς τὰ συμφέροντά μου, ἀλλὰ μετέρχονται τὸ δικαίωμα των, ὅπου κανέν πρᾶγμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰς ὑποχρεώσῃ νὰ τὸ θυσιάσωσιν χάριν ἐμοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ, ὅταν ἦμαι εἰς πόλεμον μετὰ ἄλλο ἔθνος, ἢ ἀσφάλεια καὶ ἢ σωτηρία μου ἀπαιτῶσιν νὰ στερῶσιν τὸν ἐχθρόν μου ἀπὸ κάθε εἶδος πράγματος, ὅπου δύναται νὰ τὸν βάλῃ εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ μὲ ἀντιπαραταχθῇ ἢ νὰ μὲ βλάψῃ, διὰ τοῦτο, εἰς τοιαύτην περίστασιν, χρειᾶ νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν φωνὴν τῆς ἀνάγκης. Ἄν λοιπὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνάγκης μ' ἐπιτρέπῃ πολλάκις νὰ μεταχειρισθῶ πρᾶγμα ξένον, δὲν δύναται τάχα ἐπίσης τὸ αὐτὸ Δικαίωμα τῆς ἀνάγκης νὰ μὲ συγχωρήσῃ νὰ ἐμποδίσω ὅλα τὰ πολεμικὰ εἶδη, τὰ ὅποια οἱ Οὐδέτεροι λαοὶ φέρουσιν εἰς τὸν ἐχθρόν μου; Ναι βέβαια· ὥστε καν ἐλλείπον νὰ κάμω ἐχθροὺς ὅλα τὰ Οὐδέτερα ἔθνη, εἴρητε μ' ὅλον τοῦτο νὰ τὸ κινδύ-

νεύσω μᾶλλον, παρά νὰ ἐπιτρέψω τὸ νὰ ἐνδυναμώσουν ἀτιμωρητὶ καὶ ἐλευθέρως τὸν ἐχθρὸν, ὅστις ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲ πολέμει. Εἶναι ἄρα κατὰ πολλὰ σύμφωνον μὲ τὰ Δίκαια τῶν Ἐθνῶν, (τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν αἰτιῶν τοῦ πολέμου) τὸ νὰ μὴν ἐκλαμβάνονται ὡς ἐχθροπάθειαι ταῦτα τὰ εἶδη τῶν λειῶν (Prese), αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς πράγματα Οὐδέτερον Ἐθνῶν Ἀφ' οὗ ἐγὼ ἅπαξ ἔφθασα νὰ κοινοποιήσω εἰς τὰ λοιπὰ γένη τὴν διακήρυξιν τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ ἐχθροῦ μου, ὅταν αὐτὰ θέλωσι νὰ διακινδυνεύσουν φέροντα πρὸς αὐτὸν πράγματα χρήσιμα εἰς πόλεμον, τότε βέβαια δὲν ἔχουσι κἀνὲν δίκαιον νὰ προσκλαυθῶσιν, ἂν αἱ πραγματεΐαι των περιπέσουν εἰς χεῖράς μου, καθὼς καὶ ἐγὼ τὸ ἀπὸ μέρους μου δὲν τοὺς κηρύττω βέβαια τὸν πόλεμον, διότι προσπαθῶ νὰ τὰς λαφυραγωγῆσω. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι εἰς παρομοίας περιστάσεις τὰ Οὐδέτερα ἔθνη πάσχουσιν ἐξ αἰτίας ἐνὸς πολέμου, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἔχουσι μετοχὴν ἢ ἐνοχὴν κἀμμίαν, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι μία περίστασις. Ἐγὼ φερόμενος μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, δὲν ἐναντιοῦμαι διόλου εἰς τὰ δικαιώματα ἐκείνων, ἀλλὰ μεταχειρίζομαι μόνον τὸ ἰδιόν μου δικαίωμα (*). Ἐὰν ὅμως τὰ δικαιώματά μας δὲν συμφωνοῦσιν, ἀλλὰ τοῦ ἐνὸς τὸ δικαίωμα εἶναι βλαπτικὸν εἰς τὸν ἄλλον, τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν κατ' ἄλλον τρόπον δὲν δύναμαι νὰ ὑπερνικήσω. Ἡ ἀσυμφωνία αὕτη τῶν δικαιωμάτων συμβαίνει καθ' ἡμέραν εἰς τοὺς πολέμους. Ὅταν ἐγὼ μετερχόμενος τὸ δικαίωμά μου, κατε-

(*) Τὸ νὰ προσπαθῆσω παντιοτρόπως νὰ ὀλιγιστεύσω τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ μου.

ῥημόνῳ ἓνα τύπον ἐκ τοῦ ὁποίου Σὺ λαμβάνεις ὅλα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖά σου· ὅταν πολιορκῶ μίαν πόλιν, μὲ τὴν ὁποίαν Σὺ κάμνεις λαμπρὸν καὶ πλούσιον ἐμπόριον, εἶναι γνωστὸν, ὅτι σὲ βλάπτω, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι· Σὲ προξενῶ ζημίας, ἀνησυχίας, τὸ ὁμολογῶ· ἀλλ' ὅλ' αὐτὰ γίνονται γῶρίς ἐγὼ νὰ ἔχω παντάπασι σκοπὸν νὰ σὲ βλάψω προσωπικῶς, ἀλλ' οὔτε νὰ σὲ ὑβρίσω, διότι δὲν μεταχειρίζομαι ἄλλα παρὰ τὰ δικαιώματά μου. Ἀλλὰ διὰ νὰ περιορισθῶσι τὰ τοιαῦτα ἀτοπήματα καὶ ν' ἀφεθῆ ἑλεύθερον τὸ ἐμπόριον τῶν Οὐδετέρων Δυνάμεων, ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ τὸ συγχωρήσωσι τὰ δικαιώματα τοῦ πολέμου, εἶναι τινὲς κανόνες, τοὺς ὁποίους γενικῶς παρεδέχθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ τοὺς ὁποίους ὀφείλει πᾶς τις ν' ἀκολουθῆ· εἰσὶ δὲ οἱ ἐφεξῆς.

Περὶ Πραγματεύσεως Ἀπηγορευμένης (*)

Πρῶτος κανὼν εἶναι τὸ νὰ διαστέλλῃς μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὰ εἶδη τῶν κοινῶν πραγματειῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουσι κάμμίαν σχέσιν μὲ τὸν πόλεμον, ἀπὸ τὰς πραγματείας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουσιν ὅλως διόλου διὰ τὸν πόλεμον. Καὶ διὰ μὲν τὰς πρώτας, πρέπει τὸ ἐμπόριον τῶν Οὐδετέρων λαῶν νὰ εἶναι πάντῃ ἑλεύθερον καὶ ἀνεμπόδιστον, τὰ δὲ πολεμοῦντα ἔθνη δὲν

(*) Contrabando.

ἔχουν τὸ παραμικρὸν δικαίωμα νὰ τοῖς τὸ ἐμποδίσουν, ἢ νὰ ἀπαγορεύσουν τὴν μεταφορὰν τοιούτων πραγμάτων εἰς ἐχθρικὸν τόπον· ἐπειδὴ μῆτε ἡ φροντίς τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας των, μῆτε ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ διαφυλάξωσιν ἑαυτοὺς δὲν τοῖς δίδει τριούτόν τι δικαίωμα, διότι τοιαῦται πραγματεῖαι δὲν κάμνουσι τὸν ἐχθρὸν μῆτε πλέον δυνατὸν, μῆτε πλέον ἐπίφοβον. Τὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ λοιπὸν νὰ διακόψῃ, ἢ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἐμπόριον τῶν τοιούτων πραγματειῶν, εἶναι προφανῆς ἀπόδειξις, ὅτι ἄνευ ἀνάγκης καταδυναστεύεις, καὶ ἐξυβρίζεις, καὶ ἐπεμβαίνεις εἰς τὰ δικαιώματα τῶν Οὐδετέρων Ἐθνῶν, καθότι μόνη ἡ κατεπεύγουσα ἀνάγκη εἶναι ἰκανὴ νὰ σὲ ἐπιτρέψῃ νὰ στενωρῶσῃς τὸ ἐμπόριον καὶ τῶν ξένων τὴν ναυτηλίαν (Navigazione) εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς τόπους. Ὄταν ἡ Ἀγγλία καὶ αἱ Ἰνωμένα Ἐπαρχίαι τῆς Ὀλλανδίας συνεφώνησαν εἰς τὸ ἀναμεταξύ των εἰς τὰς 22 Αὐγούστου 1689 διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βιτεάλου (Vithéal) νὰ κηρύξῃ εἰς ὅλας τὰς Δυνάμεις τῆς μὴ πολεμίου τῆς Γαλλίας, ὅτι ἔελον κτυπήσει καὶ ἐξουσιάσει πᾶν πλοῖον ἐσεργόμενον ἢ ἐξεργόμενον ἀπὸ τινος λιμένος τῆς Γαλλίας, τότε ἡ Σουηδία καὶ ἡ Δανία, τῶν ὁποίων αἱ ῥηθεῖσαι Δυνάμεις εἶχον δημεύσει μερικὰ τινα πλοῖα, ἐσυμφώνησαν ἀφ' ἑτέρου μέρους νὰ ὑποστήσωσι τὰ δικαιώματά των, καὶ νὰ λάβωσι δικαίαν ἰκανοποίησιν τῶν ζημιῶν· ἀλλ' αἱ προῤῥηθεῖσαι δύο Δυνάμεις ἀνεγνώρισαν τὰ δικαιώματα τῶν παραπινουμένων, καὶ τοὺς ἔδωκαν τὴν πρέπουσαν ἐπιζημίωσιν

Τὰ δὲ πράγματα, τὰ ὁποῖα εἶναι κυρίως πρὸς χρῆσιν ἰδίαν τοῦ πλέμου, καὶ τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ ἐμποδίζεται εἰς ἐχθρικὸν τόπον, ὀνομάζονται πραγ-

ματεῖται ἀπηγορευμένα (Mercanzie di Contrabando) καὶ τὸ τούτων ἐμπόριον, πραγμάτευσις ἀπηγορευμένη, ἢ λαθρεμπορία. Τοιαῦτα δὲ εἶναι, ὄπλα, πολεμεφόδια, ξύλα πρὸς ναυπηγίαν, καὶ ὅ,τι ἄλλο χρήσιμον εἰς κατασκευὴν ἢ καθοπλισμὸν πολεμικῶν πλοίων, καθὼς προσέτι, ἵπποι, καὶ αὐτὰ τὰ προζωάρκεια, ὅταν δηλαδὴ εἰς τινὰς περιστάσεις εἶναι ἐλπίζεμενον νὰ πέσῃ ὁ ἐχθρὸς διὰ τῆς πείνης. (*)

Ἄν ᾖναι δυνατόν νὰ δημευθῶσι (confiscare) αἱ τοιαῦται Πραγματεῖαι.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ μεταφορὰ τῶν ἀπηγορευμένων.

(*) Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν πραγματειῶν τῶν διορισθεισῶν ἀπηγορευμένων, εὐρίσκειται εἰς τὴν συνθήκην τοῦ ἐμπορίου τὴν μεταξὺ Γαλλίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐπαρχιῶν τῆς Ἀμερικής τοῦ 1778 Ἀρθ. 24. εἰς ἐκείνην τὴν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας τοῦ 1786 Ἀρθ. 22, εἰς τὴν μεταξὺ Ρωσσίας καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας τοῦ 1786 Ἀρθ. 40, εἰς τὴν μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἀγγλίας τοῦ 1766 κ.τ.λ. κ.τ.λ. Ἡ Διακήρυξις τῆς Μεγάλης Βρετανίας τῆς 8 Ἰουνίου 1793 διαλαμβάνει, ὅτι θέλει πιάσει διὰ ἐκείνα τὰ πλοῖα, τῶν ὁποίων ἢ τὸ ὄλον ἢ τὸ μέρος εἶναι φορτωμένα ἀπὸ Σιτάρικον ἢ Ἀλεβριόν καὶ διευθυνόμενα εἰς τινὰ λιμένα τῆς Γαλλίας. Δὲν λείπεται μ' ὅλα ταῦτα διάφορα παραδείγματα, ὅτι ἔθνη ὄντα εἰς πόλεμον, ἐδεχίμασαν νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Οὐδετέρους ἀπὸ πᾶν εἶδος ἐμπορίου ἐν γένει μὲ τοὺς ἐχθρούς των, καθὼς αἱ Ἡνωμέναι Ἐπαρχίαι τῆς Ὀλλανδίας, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 18 αἰῶνος, ἢ Ἀγγλία καὶ Ὀλλανδία κατὰ τὸ 1689, ἢ Ἀγγλία καὶ Ρωσσία εἰς τὸ 1793. ἀλλ' εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους αἱ Βῆρεια Δυνάμεις, καὶ μάλιστα ἡ Ρωσσία ἀναντιώθησαν εἰς ταῦτα, τὰς ἀρχάς, μὲ τὸ περιεχόμενον ἐκείνου σῆσυμα τῆς λεγόμενης Ἐνόπλου Οὐδετερότητος Neutralité Armée.

ρευμένων πραγματειῶν εἰς ἐχθρικούς τόπους, πρέπει
 τάχα ὁ πολεμῶν νὰ περιορισθῆ μόνον εἰς τὸ νὰ τὰς πιάνη,
 πληρόνων τὴν τιμὴν των εἰς τὸν κύριον αὐτῶν (Proprietario)
 ἢ μήπως ἔγει ἐπίσης καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ τὰς δη-
 μεύσῃ; Ἀποκρίνομαι. Μόνον τὸ πιάσιμον τῶν τοιού-
 των πραγματειῶν, ἤθελεν εἶσθαι πολλάκις ἀνίκανον μέ-
 σον πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κακοῦ, καὶ μάλιστα εἰς πὴν θά-
 λασσαν, ὅπου δὲν εἶναι τόσο εὐκόλον τὸ νὰ διακοπῆ
 ὅλως διόλου πᾶσα κοινωνία με τοὺς λιμένας τοῦ ἐχθροῦ·
 ὁθεν ἀποφασίζουσιν νὰ δημεύσουν ὅλας τὰς ἀπηγορευ-
 μένας πραγματείας ὅσας πιάσουν, ἐπὶ σκοπῶ
 τοῦ ὅτι ὁ φόβος τῆς ζημίας θέλει εἶσθαι ἡ χαλινὸς τῆς
 πλεονεξίας, καὶ ἐπομένως οἱ ἔμποροι τῶν Οὐδετέρων Δυ-
 νάμεων θέλουσι παραιτηθῆ ἀπὸ τὴν ἀπηγορευμένην πραγ-
 μάτευσιν (Contrabando). Καὶ τῶντι εἶναι τόσο οὐ-
 σιῶδες καὶ ἀναγκαῖον εἰς ἔθνος εὐρισκόμενον εἰς πό-
 λεμον, τὸ νὰ ἐμποδίζῃ, ὅσον τὸ δυνατόν, ἀπὸ τοῦ νὰ
 φέρωσιν εἰς τὸν ἐχθρόν του τοιαῦτα εἶδη πραγμάτων,
 τὰ ὅποια δύνανται νὰ τὸν ἀναδείξωσι καὶ ἰσχυρότερον
 καὶ πλέον ἐπικίνδυνον, ὥστε, τόσο ἡ ἀνάγκη ἀπολύ-
 τως, ὅσον καὶ ἡ φροντίς τῆς ἰδίας του ἀσφαλείας, συγ-
 χωροῦσιν εἰς τὸ μαχόμενον ἔθνος νὰ μεταχειρισθῆ μέσα
 ἀνάλογα καὶ ἰσχυρὰ, καὶ νὰ κηρύξῃ ὅτι θέλει δημεύ-
 σει ὅσας τοιούτων εἰδῶν πραγματείας ἤθελαν φέρει εἰς
 τὸν ἐχθρόν. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, εἰς τὴν ἑναρξιν τοῦ
 πολέμου στέλλει διακηρύξεις εἰς τὰς Οὐδετέρας Δυνά-
 μεις, διὰ νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς ὑπηκόους των, ὅτι
 πρέπει ν' ἀποφεύγωσι τὴν ἀπηγορευμένην πραγμάτευσιν
 με τὰ πολεμοῦντα ἔθνη· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Οὐδε-
 τέρων λαῶν κηρύττουσιν ἀμέσως πρὸς τοὺς ὑπηκόους
 των, ὅτι ἂν συμβῆ καμμία ἐναντία περίστασις ἐκ τῶν

παραβασεώς των δὲν δύνανται νὰ ἐλπίσουν καμμίαν ὑπεράσπισιν παρ' αὐτῶν· τοιαύτη εἶναι ἡ σημερινὴ τάξις καὶ συνθήεια τῆς Εὐρώπης, αἱ ὑποῖαι καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν ἀπεδείκνυνται, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1543 καὶ 1584, διὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τοὺς Γάλλους νὰ πιάνουν τὰς ἀπηγορευμένας πραγματείας καὶ νὰ τὰς κρατῶσι, πληρόντες ὅμως τὴν τιμὴν των· ἀλλ' ἡ νεωτέρα συνθήεια εἶναι ἀναμφιβόλως πλέον σύμφωνος μὲ τ' ἀμοιβαῖα χρέη τῶν Ἐθνῶν, καὶ ἐπομένως πλέον ἀρμόδιος εἰς τὸ νὰ συμβιβάζη τὰ ἀμοιβαῖα δικαιώματα ἐπιστηρίζεται δὲ εἰς τοὺς ἐφεξῆς λόγους.

Ὅστις εἶναι εἰς πόλεμον, εἶναι ἀναγκασμένος νὰ στερῇ τὸν ἐχθρόν του ἀπὸ πάσης ἐξωτερικῆς βοήθειας· ὅθεν ἔχει δικαίωμα νὰ θεωρῇ, ἂν ὄχι κυρίως ὡς ἐχθρούς του, τοῦλάχιστον ὅμως ὡς ἀνθρώπους πολλὰ ὀλίγον φροντίζοντας τῆς βλάβης ἢ ἀσφαλείας του, ἐκείνους, λέγω, οἵτινες φέρουσιν εἰς τὸν ἐχθρόν του τὰ ἀναγκαῖα εἰς πόλεμον πράγματα, διὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ αὐτὸς τοὺς παιδεύει διὰ τῆς δημεύσεως τῶν πραγματειῶντων. Ἀνίσως δὲ ὁ ἡγεμὼν αὐτῶν θελήσῃ νὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ, τότε λογίζεται καὶ αὐτὸς ὡς συνένοχος, καὶ ὡς θέλων νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν ἐχθρόν τοῦτο τῆς βοήθειας τὸ εἶδος, πρᾶγμα πάντῃ ἐναντίον εἰς τὴν Οὐδετερότητα. Τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης εὐλογοφανοῦς αἰτίας παρὰ τὴν πλεονεξίαν καὶ τὴν φιλοκέρδειαν, καταγίνεται εἰς τὸ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὸν ἐχθρόν του, χωρὶς νὰ φροντίζῃ ἂν διὰ τοῦτο μὲ προξενῇ ζημίαν ἀδιόρθωτον, τοιοῦτον ἔθνος βέβαια δὲν εἶναι φιλικὸν πρὸς ἐμὲ (*), καὶ ἐπομένως μὲ δίδει τὸ

(*) Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας εἶχεν ἐμποδίσει ἄλλετε τὴν εἰς τοὺς Ἰσπανικοὺς λιμένας εἴσοδον τῶν Χιμβουργικῶν πλείων, διότι τὸ

δικαίωμα τοῦ νὰ τὸ θεωρῶ καὶ νὰ τὸ μεταχειρίζωμαι ὡς κοινωνὸν τοῦ ἐχθροῦ μου. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ λοιπὸν τὰς ἀδιακόπους αἰτίας τῶν παντοτεινῶν παραπόνων, φιλονεικιῶν καὶ πολέμων, ἔγινε κοινὴ συνθήκη καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὰς ἀληθεῖς ἀρχάς, ὅτι « Λί πο-
» λεμοῦσαι Δυνάμεις δύνανται νὰ πιάσωσι καὶ δεμεί-
» σωσι πᾶσαν πραγματείαν ἀπηγορευμένην, τὴν ὁποίαν
» τὰ Οὐδέτερα ἔθνη ἤθελον μετακομίζει εἰς ἐχθρικόν
» τινὰ τόπον, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ ὁ Ἡγεμὼν τῶν παρα-
» βᾶτων ἐκείνων νὰ προσκλαυθῇ διόλου περὶ τούτου·
» καθὼς ἀφ' ἐτέρου μέρους, ἡ πολεμῶσα Δύναμις νὰ
» μὴν ἡμπορῇ νὰ νομίζῃ ὡς ἐγκλημα τῶν Ἡγεμόνων,
» τὸ ἐγκλημα τοῦτο τῶν ὑπικόνων τῶν » Διὰ τοῦτο μά-
λιστα φροντίζουσι τὰ ἔθνη νὰ τακτοποιοῦσι ὅλα τὰ
τοιαῦτα εἰς τὰς περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας ἰδιαιτέρας
συνθήκας τῶν.

Περὶ ἐξετάσεως τῶν Οὐδετέρων πλοίων (*).

Βέβαια δὲν ἡμποροῦσεν ἄλλοτρόπως νὰ ἐμποδισθῇ ἢ
εἰς ἐχθρικὸν τόπον μετακόμισις τῶν ἀπηγορευμένων πραγ-

Χαμζούργεν εἶχε συμφωνίαν νὰ δίδῃ πολεμικὰ ἐφόδια εἰς τοὺς Ἀλ-
γερινούς· ὅθεν μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ Ἰσπανία εἰσίασε τὸ Χαμ-
ζούργεν νὰ ἀναίρῃ τὰς συμφωνίας τοῦ μὲ τοὺς Ἀλγερινούς.

(*) Visite.

πρατειῶν, ἂν δὲν ἐξετάζοντο τὰ εἰς τὴν θάλασσαν ἀπαντώ-
 μενα πλοῖα : διὰ τούτων ἄρα τὸν λόγον ἔχουσι τὸ δικαίω-
 μα τοῦ νὰ τὰ ἐξετάζωσι. Μὲ ὅλα ταῦτα, μεγάλαί τινες
 Δυνάμεις δὲν ἠθέλησαν, εἰς διαφόρους καιροὺς, νὰ στέρ-
 ξωσι τὴν ἐξέτασιν ταύτην, καθὼς ἐπὶ παραδείγματος,
 μετὰ τὴν εἰρήνην τοῦ Βερβένη (*), ἡ Βασίλισσα Ἐλι-
 σάβετ ἐξακολουθοῦσα πάντοτε τὸν κατὰ τῆς Ἰσπανίας πό-
 λεμον, παρεκάλεσε τὸν Βασιλέα τῆς Γαλλίας νὰ πα-
 ραχωρήσῃ νὰ ἐξετάζωνται τὰ πλοῖά της ὅσα ἠθελαν πη-
 γαίνει εἰς τὴν Ἰσπανίαν, διὰ νὰ μὴ φέρωσι πολεμικὰ
 ἐφόδια κρυμμένα· ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν ἐσυγα-
 τάνευσεν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡ τοιαύτη ἄδεια ἠθελε δώσει αἰτίας
 ἀρπαγῶν, καὶ ἐπομένως ἠθελεν ἐνοχλῆται τὸ ἐμπόριον·
 ἀλλὰ τὴν σήμερον ὅποιον πλοῖον δὲν στέρξει νὰ ἐξε-
 τασθῆ, δημεύεται· πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως τῶν ἀτοπημά-
 των, τῶν ἀρπαγῶν καὶ πάσης ἄλλης καταχρήσεως
 προσδιορίζουν εἰς τὰς περὶ Ναυτιλίας καὶ Ἐμπορίου
 συνθήκας, τὸν τρόπον, δι' οὗ μέλλει νὰ γίνεταί ἡ
 τοιαύτη ἐξέτασις (**). καὶ τὴν σήμερον εἶναι κοι-
 νῶς παραδεδεγμένον, ὅτι πρέπει νὰ δίδεται πίστις εἰς
 τὰ ἀποδεικτικὰ γράμματα (Certificati) τῆς θαλάσσης καὶ
 ἄλλα ὅμοια, τὰ ὅποια παρρησιάζει ὁ πλοίαρχος, πα-
 ρεκτὸς μόνον εἰς τὸ φαίνεται δόλος ὑποκε-
 κρυμμένος, ἢ εἶναι εὐλογοφανεῖς αἰτίαι
 ὑποψίας (**).

(*) Βερβένη, Verbins, μικρὰ πόλις τῆς Γαλλίας, γνωστὴ διὰ
 τὴν γενομένην συνθήκην τῆς εἰρήνης κατὰ τὸ 1598 μεταξὺ Ἑρρί-
 κου Δ. βασιλέως Γαλλίας καὶ Φιλίππου Β. βασιλέως τῆς Ἰσπανίας.

(**) visita

(***) Ὄταν πολεμικόν τι πλοῖον, ἢ καταδρομεὺς (armateur) τινὸς
 Δυνάμεως εὐσης ἐν πολέμῳ, ἀπαντήσῃ πλοῖον ἐμπορικὸν Οὐδετέρας
 Δυνάμεως, εἴτε εἰς τὰ νερά της, εἴτε εἰς τὰ νερά τῶν συμμάχων

Περὶ πραγμάτων ἐχθρικῶν εὐρισκομέ- νων εἰς Οὐδέτερα πλοῖα.

Αν εὐρεθῶσι πράγματα ἐχθρικὰ εἰς Οὐδέτερον πλοῖον, ἢ πολεμῶσα Δύναμις τὰ πιάνει μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ πολέμου, πλὴν φυσικῶ τῷ λόγῳ πρέπει νὰ πληρώσῃ τὸν ναῦλον εἰς τὸν Πλοίαρχον, ὅστις δὲν ἤμπορεῖ νὰ ζημιωθῇ ἀπὸ τὸ πιάσιμον τοῦτο (*).

της, ἢ εἰς τὸ πέλαγος, δύναται νὰ τὸ πλοιάσει καὶ νὰ τὸ ἐξετάσῃ, ἂν τὸ πλοῖον, ὁ πλοίαρχος, καὶ εἰ ναῦταί του εἶναι τῶνόντι ὑπὸ τοῦ Οὐδέτερας τινὸς Δυνάμεως ἢ ἐχθρῆς, καὶ ἐὰν φέρωσι πραγματείας ἀπηγορευμένας εἰς τὸν ἐχθρὸν της. Ἡ ἀπόδειξις γίνεται διὰ τῶν καταστιχῶν τοῦ πλοίου· ἡ ἰδιοκτησία καὶ τὸ φορτίον φανερεῦνται ἀπὸ τὸ συμφωνητικὸν ναυλωτικὸν γράμμα (Carte-partie) τὸ Κονοσμέντο, (Conoscimento) καὶ τὸ μαρτυρικὸν μιᾶς ἐξουσίας κατὰ τὴν ἴν ἤθελον κάμει πρὸς αὐτὴν ἐνορκον κοινοποιήσιν· ἰδιοκτησία φαίνεται ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ γράμμα τὸ περὶ ταύτης τῆς ἰδιοκτησίας (acte de propriété). Οὐδέτερότης τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ναυτῶν του, ἀπὸ τὰ διαβατήρια (passe-port) τὴν πατένταν, καὶ τὸ βόλον τῶν ναυτῶν. Ἄν ὅμως αὐτὰ τὰ πράγματα φαίνωνται ὑποπτα, τότε ἤμπορεῖ νὰ γείνη καὶ ἐξέτασις, ἢ ὁποῖα μεταξὺ διαφόρων Ἐθνῶν γίνεται μὲ διαφόρους τρόπους. Οὕτω, παραδείγματος χάριν, εἰς διαφόρους συνθήκας ἐπροσδιωρίσθη, ὅτι τὸ πολεμικὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἐξετάσῃ πλοῖον ἐμπορικόν, χρεωστῆ νὰ σταθῇ ἐξω βολῆς κανονίου (hors de la portée du canon) νὰ στείλῃ μίαν μόνην σαλοῦπαν (chaloupe) καὶ νὰ ἀναβῶν ἐπάνω εἰς τὸ καράβιον μόνον δύο ἢ τρεῖς ἄνθρωποι, καὶ ταῦτο πρὸς ἐπόδειξιν τιμῆς ὡς πρὸς τὴν σημαίαν τὴν ὁποῖαν φέρει τὸ ἐξεταζόμενον πλοῖον, ἢ ὁποῖα σημαία δὲν κινδυνεύει τίποτε ἀπὸ ἓνα τόσον ὀλίγον ἀριθμὸν ἀνθρώπων· οὗτοι δὲ ἰσχύως κάμνουν τὴν ἐξέτασιν. Χάριν περιεργείας ἀναφέρουμεν τὰς περὶ ταύτου γεγεμένας συνθήκας ὑπὸ διαφόρων Δυνάμεων, ὄχι. Συνθήκη ἐμπορίου, κατὰ τὸ 1778 μεταξὺ Γαλλίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐπαρχιῶν τῆς Ἀμερικῆς. Ομοία, μεταξὺ Γαλλίας καὶ μεγάλης Βρετανίας, κατὰ τὸ 1786. Ομοία, μεταξὺ Ρωσίας καὶ Αὐστρίας, κατὰ τὸ 1784. Ομοία μεταξὺ Πρωσίας καὶ τῶν Ἡ. Ἐ. τῆς Ἀμερικῆς, κατὰ τὸ 1785. Ομοία, μεταξὺ Πρωσίας καὶ Δανίας κατὰ τὸ 1818. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

(*) Κατόρθωσι, (ἐγράψεν ὁ πρίγκιψ Βορόβελ) ν' ἀναίρεθῇ

Περὶ πραγμάτων Ουδέτερων Ἐθνῶν, εὐ- ρισκομένων εἰς ἐχθρικά πλοῖα.

Τὰ εἰς ἐχθρικὸν πλοῖον εὐρισκόμενα Ουδέτερων Ἐθνῶν πράγματα, πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς κυρίουσιν αὐτῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἢ πολεμῶσα δύνα-

« ὁ νομιζόμενος νόμος τῆς Γαλλίας, ὅτι πρᾶγμα ἐχθρικὸν γίνεται αἰτία δημεύσεως καὶ τοῦ φιλικοῦ, *robe d'ennemi confisque celle d'ami*, εἰς τρόπον ὥστε ἂν εἰς τὸ ἐξῆς εὐρεθῆ εἰς πλείον ἐλεύθερον Ὀλλανδίων πράγματα ἀντίκοντα εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Γαλλίας, θέλωσι δημεύεσθαι μόνον τὰ πράγματα, τὰ δὲ πλοῖα καὶ λοιπὰ θέλωσιν ἐλευθεροῦσθαι: διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ καταρθωθῆ τὸ κύριον ἄρθρον τῶν διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐλάξον, ὅπου γράφει ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ πλοίου, ἀπελευθεροῖ ὁμοίως καὶ τὰς πραγματείας, καὶ ἀνήκωσιν εἰς τὸν ἐχθρόν. Διαφορετικὴ ἐστάθη πάντοτε ἡ περὶ τούτου γνώμη καὶ συνθήκη τῶν Ἐθνῶν, διότι ἄλλα μὲν διῆχυρίζοντο, ὅτι ἡ σημαία ἀσφαλίζει τὸ φορτίον, *le pavillon ansere la marchandise*, καὶ ἐπειμένως τὰ εἰς Ουδέτερον πλοῖον εὐρισκόμενα ἐχθρικά πράγματα ἔμεναν ἀβλαβῆ καὶ ἀνέπαφα, ἄλλα δὲ ἐπιτρέπτουσιν εἰς τὴν μαχωμένην δύναμιν ὄχι μόνον νὰ δημεύσῃ τὰ εἰς Ουδέτερον πλοῖον εὐρισκόμενα ἐχθρικά πράγματα, ἀλλὰ καὶ τῶν Ουδέτερων τὰς εἰς τὸ αὐτὸ πλοῖον εὐρισκόμενας ἀπηγορευμένας πραγματείας, καὶ στείλλομένας εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἐν ᾧ ἡ Ἀγγλία ἰδιαίτερος ἦτο πάντοτε τοῦ συστήματος τούτου, ὅτι τὸ εἰς Ουδέτερον πλοῖον εὐρισκόμενον ἐχθρικὸν πρᾶγμα, κἀνεὶ νὰ δημευθῆ καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ πλοῖον, κατὰ τὴν ῥηθείσαν ἀρχὴν ὅτι *robe d'ennemi confisque celle d'ami*: Τὸν τρόπον τούτον μετεχειρίσθη ἡ Ἀγγλία εἰς διαφόρους πολέμους τῆς, ὅποτεν ἡ λεγομένη Ἐνοπλος Ουδέτερότης (*Neutralité armée*) μάλιστα τῶν βορείων μερῶν τῆς Εὐρώπης, ἐκάρχουσης τῆς Ρωσσίας, ἠθέλησε νὰ υπερασπισθῆ τὰ δικαιώματα τῶν Ουδέτερων σημαίων ἐναντίον τοῦ συστήματος τῆς Ἀγγλίας· ἀλλ' αὐτὴ κῦξανε τὰς κατὰ τῶν Ουδέτερων ἀπαιτήσεις τῆς τεσσῦτον μᾶλλον, ἐφ' ὅσον ἠγωνίζοντο νὰ τὴν περιορίσουν κατὰ διαφόρους καιροὺς· ἐφ' ἑνὸς μέρους ἡ ῥηθεῖσα Ἐνοπλος Ουδέτερότης, καὶ ἐφ' ἑτέρου τὸ περίφημον κατὰ Ἀγγλία τοῦ Ναπολέοντος σύστημα, τὸ ἐπονομαζόμενον Σύστημα τῆς ξηρᾶς (*Systeme Continental*) ἀλλὰ καὶ τῶν δύο μερῶν αἱ ἀπαιτήσεις υπερέβησαν ἐπαυσαν μὲ τὴν πτώσιν τοῦ Ναπολέοντος.

μεις, καθὼς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὰς δημύσῃ εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἐπίσης δὲν ἔχει καὶ χρέος νὰ τὰς ἀποζημιώσῃ διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, διὰ τὴν μὴ ταχεῖαν ἀπόδοσιν τῶν πραγματειῶν, καὶ ἄλλων τοιούτων. Ἡ ζημία, τὴν ὁποῖαν οἱ κύριοι τῶν Οὐδετέρων πραγμάτων δοκιμάζουν εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν, προέρχεται ἐκ περιστάσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν αὐτοὶ ἐκτίθενται ἐμπιστεύοντες τὰς πραγματείας τῶν εἰς ἐχθρικὸν πλοῖον. Ἐκεῖνος δὲ ὁ Πλοίαρχος, ὅς τις πιάνει τὸ ἐχθρικὸν τοῦτο πλοῖον, δυνάμει τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολέμου, δὲν εἶναι δι' ἄλλου ὑπεύθυνος (Responsible), δι' ὅσα ἐκ τούτου δύνανται νὰ προέλθωσιν ἀποτελέσματα, καθὼς μήτε, ἐν κανονικοῦ τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον, συμπέσῃ νὰ φονεύσῃ ἐπιβάτην (Passager), ὑπήκοον Οὐδετέρας Δυνάμεως, εὐρισκόμενον ἐκεῖ κατὰ τύχην.

Περὶ Ἐμπορεύσεως μὲ πολιορκου- μέγας Πόλεις.

Μέχρι τοῦδε ὠμιλήσαμεν περὶ ἐμπορίου γενομένου ἀπὸ λαοὺς Οὐδετέρους, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Ἐπικρατείας μιᾶς τῶν μαχομένων Δυνάμεων· ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλη ἰδιαιτέρα περίστασις, κατὰ τὴν ὁποῖαν τὰ δικαιώματα τοῦ πολέμου ἐκτείνονται περαιτέρω.

Ἀξίωμα Γενικόν. Εἶναι ἐν γένει ἀπηγορευμένον πᾶν εἶδος Ἐμπορίου μὲ πόλεις πολιορκουμένας. Ἐν καιρῷ πολιορκίας, ἢ ἀπλῶς ἀποκλει-

πλοῦ μιᾶς πόλεως, ἔχω δικαίωμα νὰ ἐμποδίσω τὴν εἰσόδον εἰς πάντας, καὶ νὰ λογίζωμαι ὡς ἐχθρὸν τὸν, ὅστις ἐπιχειρήσῃ νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ ἀδείας μου, ἢ νὰ εἰσβιβάσῃ ὁ, τιδηπτοῦν πρᾶγμα, διότι ὁ τοιοῦτος ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἐπιχείρημά μου, καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γείνη αἴτιος ἀποτυχίας, καὶ ἐπομένως νὰ περιπέσω, ἐξ αἰτίας του, εἰς τὰ δεινὰ ἐνὸς δυστυχοῦς πολέμου. Ο βασιλεὺς Δημήτριος παρέδωκεν εἰς ἀγχόνην [ἐκρέμασε] καὶ τὸν Πλοίαρχον ἐκεῖνον καὶ τὸν ὁδηγόν, οἵτινες ἔφερον πρὸζωάρκια εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃν καιρὸν αὐτὸς ἦτον εἰς ἀκμὴν νὰ ἐξουσιάσῃ ταύτην τὴν Πόλιν διὰ τῆς πείνας. Παρομοίως καὶ ἡ Ὀλλανδία, ἐν καιρῷ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πολυχρονίου ἐκείνου καὶ φονικωτάτου Πολέμου κατὰ τῆς Ἰσπανίας, δὲν ἔστερξε τελείως τὸ νὰ φέρουν οἱ Ἄγγλοι πραγματείας εἰς Δουκερὴν, τὴν ὑποίαν στόλος Ὀλλανδικὸς εἶγεν ἀποκλεισμένην.

Ἀποκλεισμένος εἶναι (καὶν τε Λιμὴν ὑποτεθῆ, καὶν τε Φρούριον, ἢ Πόλις, ἢ Πεδιάς, ἢ Περιγιαλίον κ. τ.λ.) ἐκεῖνος ὁ τόπος ὅπου, διὰ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς διατάξεως τῶν στρατευμάτων ἢ τῶν πλοίων ἱκανὰ πλησίον κειμένων, εἶναι προφανῆς κίνδυνος νὰ εἰσέλθῃ τις, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς πολιορκούσης Δυνάμεως (*).

(*) Ἰδε τὴν θαλάσσιον Συνθήκην τὴν μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἀγγλίας, εἰς τὰς 17 Ἰουνίου 1801. Ἰδε περὶ καὶ μεταξὺ Σουηδίας καὶ Δανίας καὶ Ρωσσίας συνθήκας καθως, καὶ τὴν προκήρυξιν τῆς Ρωσσίας τοῦ 1780 εἰς τὰς Λύλας τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας. Τὴν περὶ ἐμπορίου συνθήκην μεταξὺ Γαλλίας καὶ Δανίας τοῦ 1742, ἄρθρον 20, ὅπου διορίσθη, ὡς κανὼν ἀπράβατος, « ὅτι κανεὶς λιμὴν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀποκλεισμένος, εἰάν » ἢ εἰσόδος δὲν εἶναι κλεισμένη μὲ τελάχιστον δύο πλοία, ἢ μὲ

Ἀπροσωπώληπτοι ἐκδουλεύσεις τῶν Οὐ- δετέρων λαῶν.

Πᾶν ἔθνος Οὐδέτερον χρεωστεῖ νὰ φυλάττη καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη τὰ μαχόμενα, τὰς σχέσεις ἐκείνας, μὲ τὰς ὁποίας ἡ φύσις συνδέει τὰ ἔθνη πρὸς ἄλληλα, δηλαδή, πρέπει νὰ ᾔηται ἕτοιμον νὰ τοῖς προσφέρῃ ὅλας ἐκείνας τὰς φιλανθρώπους ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας χρεωστοῦσιν οἱ λαοὶ ἀμοιβαίως ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ νὰ τοῖς δίδῃ, εἰς πᾶν ὅ,τι δὲν ἀνάγεται κατ' εὐθειᾶν εἰς τὸν πόλεμον, πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν, τῆς ὁποίας ἤθελον ἔχει χρεῖαν· ἀλλὰ ταῦτα πάντα πρέπει νὰ τὰ ἐνεργῇ ἀνευ μεροληψίας (Parzialita) δηλονότι, νὰ μὴν ἀρνήται τίποτε εἰς ἓν τῶν μερῶν, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι τοῦτο τὸ μέρος πολεμεῖ κατὰ τοῦ ἄλλου ἐπειδὴ τίποτε δὲν ἐμποδίζει τὴν Οὐδετέραν ταύτην Δύναμιν, ἂν ἔχη φιλίαν ἰδιαιτέραν, ἢ γειτονικὰς σχέσεις μὲ ἓν τῶν πολεμούντων μερῶν

» μίαν μπατερίαν κανονίων κειμένην ἐπάνω εἰς τὸ περιγιάλιον, εἰς τὸν τρόπον ὥστε τὰ πλοῖα νὰ μὴν ἐμποροῦν νὰ εἰσέλθωσι χωρὶς προφανῆ κίνδυνον. Εἰς τὴν μεταξύ τῆς Ολλανδίας καὶ τῆς Σικελίας συνθήκην τοῦ 1753, Ἄρθ. 22 ἐσυμφωνήθη, ὅτι κανεὶς λιμὴν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποκλεισμένος, μήτε καμίαια χώρα ὡς πολιορκημένη, εἰάν δὲν φυλάττεται, ἐπὶ μὲν τοῦ ἀποκλεισμοῦ, ἀπὸ ἐξ τούλάχιστον πολεμικὰ πλοῖα, εὐρισκόμενα μακρὰν τοῦ ἀποκλεισμένου μέρους ὀλίγον τὸ περισσότερον παρ' ὅσον φθάνει σφαῖρα κανονίου, ἐπὶ δὲ πολιορκίας, ἀπὸ πατερίας καὶ ἄλλα τειαῦτα πολεμικὰ οὐκωδομήματα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ, χωρὶς νὰ περάσῃ κάτωθεν τοῦ κανονίου τῶν πολιορκητῶν. Κατὰ δὲ τὴν μεταξύ Δανίας καὶ Πρωσίας συνθήκην τοῦ 1818 Ἄρθ. 18 ὁ λιμὴν πρέπει νὰ ᾔηται ἀποκλεισμένος μὲ εἴκοσι πλοῖα.

τοῦ νὰ προσφέρῃ εἰς' τοῦτον τὸν φίλον ἢ γείτονά του
 (εἰς πᾶν ὃ, τι δὲν ἀνάγεται κατ' εὐθεΐαν εἰς τὸν
 πόλεμον, καθὼς προείπομεν), ταῦτα τὰ εἶδη τῆς προ-
 τιμῆσεως, τῆς χρεωστούμενης πρὸς τοὺς φίλους, καὶ ἔ-
 τι μᾶλλον δύναται χωρὶς νὰ ψυχρανθῇ ὁ ἄλλος, νὰ
 ἐξακολουθῇ πράττων πρὸς τὸν τοιοῦτον φίλον του,
 τινὰς χάριτας προσδιωρισμένας εἰς τὰς μεταξύ των συν-
 θήκας, καθὼς, φέρ' εἰπεῖν, εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ
 ἄλλων ὁμοίων. Ο Ἡγεμὼν λοιπὸν τούτου τοῦ Οὐδε-
 τέρου λαοῦ ὀφείλει νὰ συγχωρῇ ἐξ ἴσου εἰς τοὺς ὑ-
 πηκόους καὶ τῶν δύο μαχομένων Δυνάμεων (ὅσον δη-
 λαδὴ τὸ ἐπιτρέπει τὸ κοινὸν καλὸν τῆς Ἐπικρατείας
 του) τὸ νὰ ἔρχωνται εἰς τοὺς τόπους του διὰ τὰς ὑποθέσεις
 των, ν' ἀγοράζωσι προζωάρκεια, ἵππους, καὶ ἐν γένει
 ὅλα τὰ εἶδη, ὅσων ἤθελον ἔχει χρεῖαν, παρεκτὸς ἐὰν,
 κατὰ συνθήκην τὴν προηγηθεῖσαν, ὑπεσχέθη νὰ μὴ δίδῃ
 μήτε εἰς τὸ ἐν μήτε εἰς τὸ ἄλλο μέρος πράγματα εἰς
 πόλεμον χρήσιμα. Εἰς ὅλους τοὺς πολέμους, οἵτινες
 κατὰ καιροὺς διαφόρους σπαράττουσιν τὴν Εὐρώπην, οἱ
 Ἐλβετοὶ φυλάττουσιν Οὐδετέραν τὴν Ἐπικρατείαν των,
 συγχωροῦντες εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἀνεξαιρέτως νὰ πη-
 γαίνωσιν ἐκεῖ, καὶ ν' ἀγοράζωσι προζωάρκεια (ἂν δη-
 λαδὴ ὁ τόπος ἔχη περιττὰ), ἵππους, ἐφόδια πολέμου,
 ὄπλα κ.τ.λ.

Ἐντὸς Οὐδετέρας Ἐπικρατείας δὲν εἶ-
ναι συγχωρημένη οὐδεμία ἔφοδος, ἢ
ἐχθροπάθεια, ἐξ ἐνὸς τῶν μαχομέ-
νων μερῶν κατὰ τοῦ ἄλλου.

Πεῖθ' οἱ ξένοι δὲν δύνανται εἰς ξένην Ἐπικράτειαν
νὰ πράξωσι τὸ παραμικρὸν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἡγε-
μόντος τῆς Ἐπικρατείας ἐκείνης, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον
δὲν εἶναι ἐπίσης συγχωρημένον εἰς τὸν ξένον τὸ νὰ
πειράξῃ τὸν ἐχθρὸν του, ἢ νὰ ἐφορμήσῃ κατ' αὐτοῦ,
εὐρισκομένου εἰς τόπον Οὐδέτερον. Ὄταν ὁ Ὀλλανδικὸς
Στόλος τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν διεσώθῃ κατὰ τὸ 1666
εἰς τὸν λιμένα τῆς Βέργκας (Bergue) εἰς Νορβεγίαν, ὁ
Ναύαρχος τοῦ ἐχθρικοῦ Ἀγγλικοῦ Στόλου ἐτόλμησε νὰ
τὸν πολεμήσῃ ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος λιμένος, ἀλλ' ὁ Δι-
οικητὴς τῆς Βέργκας ἔστησε τὰ Κανόνια κατὰ τῶν Ἄγ-
γλων, ἐν ᾧ ἡ Αὐλὴ τῆς Δανίας ἔγραψεν ἄπειρα παρά-
πονα εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Ἀγγλίας, διὰ τοῦτο τὸ κί-
νημα τὸ τόσο ὑβριστικὸν καὶ πρὸς τὸν χαρακτῆρά του
καὶ πρὸς τὰ δικαιώματά του.
